

PLANT, DIER OF STEEN?

(The Animal Connection)

Eenakter voor dames

door

MARGARET BOWER

vertaling

Linda Slokker

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.

Tel: 072 - 5 11 24 07

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **PLANT, DIER OF STEEN – THE ANIMAL CONNECTION** gaan opvoeren, dienen in alle programma-boekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **MARGARET BOWER** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

**Copyright: © 1995 by Samuel French Ltd.
Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv**

**Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl**

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (YouTube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363
1800 AJ Alkmaar
Telefoon 072 - 5112135
Website: www.ibva.nl
Email: info@ibva.nl
ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **6** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.**

PERSONEN:

Amy

Betty

Cloe

Della

Eve

Frances (achter de coulissen)

DECOR:

De handeling vindt plaats in de gemoderniseerde keuken op de kelderverdieping van een Victoriaans huis, ergens in Engeland. De keuken is helder en schoon. Er staat een tafel, bijvoorbeeld van vurehout, in het midden, met een bank ervoor. Er staan vier bijpassende stoelen omheen, een aan het hoofd van de tafel, een er achter en de andere stoelen onder het raam. Er is een kleine vurehouten ladekast of een zijtafeltje rechtsvoor, en een handdoekenrek, of een kleding- rek. Aan de rechterkant leiden, vanaf de begane grond, een aantal treden naar beneden. Links leidt een deur naar de bijkeuken. Er staat een emmer water op de grond naast de bijkeukendeur. In de hoek linksachter hangt een gordijn, waarachter Frances ligt. Het raam rechtsachter is klein en hoog. Er hangen vrolijk gekleurde gordijnen voor.

TIJD:

De nabije toekomst, een paar weken nadat de atoombom is gevallen.

OPMERKING BIJ DE OPVOERING:

Het stuk wordt gespeeld door gewone vrouwen, bijvoorbeeld uit de middenklasse, hun leeftijd mag variëren van 30 tot 60. Ze zijn bij elkaar terecht gekomen in een unieke en afschrikwekkende situatie, maar zoals men van hen kan verwachten, bieden zij de situatie zo kalm en waardig mogelijk het hoofd. Het is niet nodig dat iemand de rol van Frances speelt, aangezien zij niet te zien is, en je haar alleen kunt horen hoesten. (Dit kan door iemand worden gedaan die al een andere functie achter de coulissen heeft) Wanneer ze wordt weggedragen kan dit het beste op een klein kleed gebeuren met een paar kussens. Dat ziet er beter uit dan een andere om poging haar te vervoeren.

(als het doek opgaat zit Amy onder het raam, ze leest voor uit een groot kookboek. Betty en Cloe zitten aan tafel en ze spelen een simpel spelletje bijvoorbeeld ganzenbord. Het is ochtend)

AMY: *(leest voor)* Het Baskische deel van Frankrijk is beroemd om zijn heerlijke ovenschotels met gans of kip, op smaak gebracht met pepers en uien, sappige ham en varkensvlees, geroosterd met knoflook en tomaten. De invloed van Spanje blijkt duidelijk uit de worstjes en de olijven en de groeiende traditie die ze hebben als het om gekookte vis gaat, sardientjes, langoustines, oesters, enz...

BETTY: Ik wou dat je eens ophield met die verhalen over eten.

AMY: We hebben niets anders te lezen dan kookboeken.

CLOE: Dat kun je verwachten in een keuken.

AMY: Misschien had je ergens nog een oud romannetje waar je in kon zitten lezen, terwijl je op het koken van de soep zat te wachten.

CLOE: Sorry. Ik zou de bibliotheek geplunderd hebben voor reisboeken, als ik het had geweten.

BETTY: Zelfs de bannelingen op Desert Island hadden nog een Bijbel en Shakespeare.

AMY: *(legt het boek neer en staart in de verte)* "To be or not to be. That is the question. Whether it is nobler in the mind to suffer the slings and arrows of outrageous fortune"

CLOE: "Outrageous fortune" De grillen van het lot. Ik vraag me af of zelfs Shakespeare iets als dit aan heeft zien komen. Een half dozijn gewone vrouwen van middelbare leeftijd, die altijd een gewoon alledaags leven hebben geleid, en die nu plotseling vast zitten in een keuken onder de grond, en zich aan het leven vastklampen, terwijl de rest van de wereld verwoest is.

BETTY: We weten niet of de rest van de wereld verwoest is.

CLOE: Voor zover we weten wel. Er is buiten niets meer. Helemaal niets. Alleen puin en as en verbrande bomen, zover het oog reikt.

BETTY: Maar we kunnen maar een paar mijl zien, en we zijn maar een paar honderd meter ver gegaan om te kijken.

CLOE: Maar als nog iemand anders het had overleefd, hadden we het nu wel geweten. Dan zou er wel iemand een zoekactie zijn begonnen naar andere overlevenden.

AMY: Waarom zouden ze? Dat hebben wij toch ook niet gedaan? Misschien zijn er nog een heleboel andere kleine groepjes net als wij, die het hebben overleefd, door een vreemde speling van het lot, en net als wij zijn ze te bang om naar buiten te komen. Er zijn heel wat oude huizen als deze, met kelders waar mensen veilig zijn.

CLOE: Als ze hadden gewaarschuwd, dan waren er vast heel wat

mensen naar schuilplaatsen gevlucht. Maar ze hebben ons nergens voor gewaarschuwd.

BETTY: Dat weten we niet zeker. Misschien hebben we het niet gehoord.

CLOE: Doe niet zo dom. Dan had je wel sirenes en dat soort dingen gehoord. En niet alleen een aankondiging op de radio, die je misschien net niet aan hebt staan, op dat moment.

AMY: We onderbreken dit programma met lichte muziek voor een speciale aankondiging. Er zal over vier minuten een atoombom vallen. Ondertussen gaan wij weer terug naar het orkest van de BBC voor Walstijd in Wenen *(ze zingt) la-la.la.-la-la-la. (een bekende Weense wals, bijvoorbeeld. De anderen zingen mee. Della komt de trap af met een plastic boodschappentas)*

DELLA: Waarom zijn jullie zo vrolijk? Is het vrede?

AMY: Ik wist niet eens dat er oorlog was.

CLOE: Is het gelukt?

DELLA: *(zet de tas op de tafel):* Het is niet veel. We hebben nog wat hout gevonden dat niet volledig was verbrand. Eve is het buiten aan het opbergen bij het andere hout. Er moet genoeg hout zijn om het vuur aan de gang te houden als het kouder wordt. *(ze doet de zak open en pakt twee blikjes zonder etiket uit de zak en een mooi porseleinen kopje en zet ze op de tafel)*

BETTY: Ridgewood "Summertime". Jane Hedges had zulke kopjes. Ik vraag me af of dit van haar is geweest.

DELLA: Het was wel die kant uit, voor zover ik het kon bekijken. Het is nu moeilijk te zien waar alles gestaan heeft.

CLOE: *(pakt de blikjes op)* Denk je dat het verantwoord is om dit op te eten, wat het ook is?

AMY: Misschien is het wel kattenvoer.

BETTY: Over een paar weken maakt ons dat ook niets meer uit.

DELLA: Ze waren goed begraven dus ik denk dat ze nog wel goed zijn. Toen ik dat kopje vond, hoopte ik dat ik in de buurt van een keuken zat, dus ik heb een beetje rond gespit, maar dit was alles wat ik kon vinden. Ik heb de plaats waar ik het vandaan heb, gemarkeerd met stenen, voor het geval we het nog eens willen proberen, een andere keer. *(ze doet de blikjes weer terug in de zak. Della gaat naar de bijkeuken met de zak. Amy gaat terug naar haar plaats bij het raam en gaat weer door met het lezen van haar boek)*

BETTY: Zal ik het kopje afwassen? *(ze pakt een jampotje en doopt dat in de emmer water, giet een beetje in het kopje en maakt het voorzichtig schoon met een stukje stof)* Ik denk dat we heel blij mogen zijn dat we water hebben.

CLOE: Toen Bob en ik dit huis kochten, was het feit dat er een bron zat onder de vloer van de bijkeuken alleen maar een schilderachtig detail. Ik had nooit gedacht dat we hem nog eens zouden moeten gebruiken.

BETTY: Dan waren we al omgekomen van de dorst voor je je herinnerde dat er een bron was. En zelfs dan zouden we ons er nauwelijks toe kunnen brengen ervan te drinken, want dan kon je aannemen dat het besmet was.

AMY: Ik vraag me af wat we hadden moeten doen als jij niet de moed had gehad om het te proberen. Je bent heel dapper.

CLOE: Gelukkig dat mijn maag zo leeg was, anders denk ik dat het er weer uit was gekomen, van de zenuwen, en dan zouden jullie gedacht hebben dat het water niet goed was, en niet meer gedronken kon worden.

AMY: We hebben allemaal naar je zitten kijken, om te zien wat er zou gebeuren. We versmachtten van de dorst maar we durfden toch niet te drinken voordat we hadden gezien wat voor effect het had bij jou.

BETTY: We drinken het nu al weken, en het schijnt ons geen kwaad te doen.

CLOE: Dat is nog een reden waarom ik denk dat er geen andere overlevenden zijn. Hoe groot is de kans dat andere mensen ook op een veilige plaats waren, en ook nog eens in de buurt van drinkwater, op het moment dat de bom viel? *(we horen Frances hoesten achter het gordijn. Della komt binnen)*

DELLA: Hoe is het vandaag met Frances?

CLOE: Eerder slechter dan beter.

BETTY: Ik zal haar wel wat water brengen. *(ze doet water in het schone kopje)* Ik zal haar het nieuwe kopje brengen. Speciale verrassing. *(ze gaat achter het gordijn. Eve komt de trap af met een stuk drijfhout)*

EVE: Kijk eens wat ik heb gevonden. Mooi he? Ik vind dat het er uitziet als een zeemeeuw.

AMY: Meer een zeeleeuw.

CLOE: Of een vis.

EVE: Misschien kan ik hem wel opknappen. Eigenlijk heb ik was of iets dergelijks nodig.

CLOE: Misschien is er nog wat in de bijkeuken. Dat was het enige waarvan ik dacht dat we het niet nodig zouden hebben. *(Eve verdwijnt. Betty komt achter het gordijn vandaan)*

BETTY: Ze slaapt. Ze herkende het kopje van Jane ook. Ik was vergeten dat ze zo dik bevriend waren. Ik was bang dat het haar van streek zou maken, maar het was juist omgekeerd. Ze leek het fijn te

vinden nog iets vast te kunnen houden van vroeger. Ik heb het kopje bij haar achtergelaten. *(ze zit bij het raam bij Amy. Eve komt binnen en gaat aan tafel zitten met was en een stukje stof en begint het stuk hout een opknopbeurt te geven. Cloe zit aan de tafel en kijkt naar Eve. Della zit op de trap. Er is een ogenblik stilte)*

BETTY: Ik denk aan iets wat stoffelijk is, het heeft met iets dierlijks te maken.

CLOE: Is het dier menselijk?

BETTY: Nee.

DELLA: Is het levend?

BETTY: Is er nog iets levend?

DELLA: Sorry.

AMY: Is het denkbeeldig?

BETTY: Nee.

EVE: Hoeveel poten heeft het?

BETTY: Je mag geen directe vragen stellen.

EVE: O nee, dat vergeet ik altijd. Heeft dit dier vier poten?

BETTY: Nee.

EVE: Dan heeft het twee benen, maar het is geen mens, en dieren hebben geen twee benen.

CLOE: Kangaroes wel.

EVE: Is het een kangaroe?

BETTY: Nee.

EVE: Ik kan geen andere dieren bedenken met twee poten.

BETTY: Ik zei niet dat het twee poten had.

AMY: En een insect? Dat heeft zes poten.

DELLA: Is het een insect?

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto